

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
(2. samling)
FLF alm. del - Bilag 121
Offentligt

Til Folketingets
Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

LANDBONORD

Erhvervsparken 1
9700 Brønderslev
Tlf. 9624 2424 • Fax. 9624 2430
www.landbonord.dk

Brønderslev, den 7. februar 2008

Brev Folketingets udvalg for Fødevarer-070208

Vedr. Indikator kontrol.

I forbindelse med de igangværende drøftelser om forbedring af kontrol af dyrevelfærd tillader vi os at fremsende forslag om indikator kontrol til overvejelse i udvalget.

Vi kan oplyse, at vi tidligere har fremsendt det til såvel Direktoratet for Fødevareerhverv, Fødevarestyrelsen og Fødevareminister Eva Kjer Hansen, og vi havde tirsdag den 5. februar 2008 lejlighed til at forelægge forslaget for landbrugskommissær Mariann Fischer Boel.

Vi håber, at vort oplæg kan give inspiration til arbejdet i udvalget.

Med venlig hilsen

LandboNord

Henning Krabbe
Direktør
E-mail: hk@landbonord.dk

Forslag om

Indikatorkontrol af det enkelte landbrug

4. september 2007

Baggrund

Kontrolforanstaltningerne har stor opmærksomhed hos landmænd, myndigheder, politikere, borgere og medier. Dette store fokus har afstedkommet, at der nu forefindes flere usammenhængende kontrolforanstaltninger, der dels er ressourcekrævende i forhold til resultaterne og dels ofte opleves som negative foranstaltninger hos den enkelte landmand, samtidig med at troværdigheden i offentligheden og hos medierne ikke er i top.

Hovedsigte

I LandboNord har vi arbejdet med denne problemstilling og er kommet frem til et forslag, der er formuleret ud fra et ønske om en forbedring af niveauet af produktionsforholdene i landbruget, så indikatorkontrollen trækker i en forbedrende retning. Herved bliver den mere adfærdspåvirkende end blot en kontrolforanstaltning.

Vi ser følgende instanser involveret i kontrolfunktionen:

1. Egenkontrol, der udføres på bedriften og af bedriftens medarbejdere og/eller ejer.
2. En branchekontrol, der gennemføres af de enkelte modtagervirksomheder, fx Arlagården, Dansk Kalv, Dansk Mestermørt, Code of Practice, Danish Control og Danish Quality Crops.
3. Kontrol udført af Plantedirektoratet
4. Kontrol udført af Fødevarestyrelsen
5. Kontrol udført af kommunen
6. Kontrol udført af Skov- og Naturstyrelsen

Landbrugskontrol

Vi foreslår, at de offentlige kontroller samordnes til én kontrollerende enhed, kaldet "Landbrugskontrollen". Opgaven vil eventuelt kunne udliciteres til en kontrollerende virksomhed, der for at kunne udføre opgaven på vegne af de offentlige myndigheder, skal leve op til en række opstillede krav. I den forbindelse henvises til hvorledes den offentlige fødevarerkontrol i New Zealand blev udliciteret under de store omlægninger i midten af 80'erne, og hvor omlægningen er sket med et godt resultat.

Der henvises endvidere til, at der på mange områder forefindes forskellige kvalitets-sikringsvirksomheder, fx BVQI, som er en afdeling af Bureau Veritas. Endvidere henvises til, at det danske bilsyn inden for de senere år er udliciteret til private aktører, der på vegne af de offentlige myndigheder skal kontrollere bilparken.

Landbrugskontrollens formål

Landbrugskontrollen har til formål at sikre, at opstillede krav og forordninger fra myndighederne og modtagervirksomhederne overholdes, samtidig med at kvalitetsniveauet for landbrugsproduktionen højnes, bl.a. indenfor områderne produktkvalitet, dyrevelfærd, miljøhåndtering.

Produktkvalitet

Der tages i forslaget afsæt i produktkvaliteten, hvor der eksempelvis kunne være fokus på følgende:

- Celletal i mælk
- Kimtal i mælk
- Sporetal i mælk
- Restkoncentrationer i slagtede dyr
- Salmonella forekomst i slagtede dyr
- Sygdomsbemærkninger ved slagtede dyr
- Øvrige anmærkninger fra slagteriet
- Kemikalierester i planter

Disse produktkvaliteter skal defineres nærmere, og det vil da ud fra de pågældende afregninger fra modtagervirksomhederne, dvs. slagterier og mejerier, kunne fremgå af afregningsmeddelelsen til landmanden, om de opstillede produktkvaliteter er tilfredsstillende.

Kontrolbesøg

Når Landbrugskontrollen kommer på kontrolbesøg på et landbrug, sker der en varsling af kontrollen, så landmanden og medarbejderne er til stede og har sat tid af til kontrollen. Kontrollen tilrettelægges efter det helhedsindtryk, som bedriften efterlader ved kontrollørens ankomst.

Landbrugskontrollen ser herefter på, om produktkvaliteten i henhold til de opstillede krav og normer er i orden. Hvis dette er tilfældet, og der ved sidste kontrolbesøg ikke fandtes major afvigelser, gennemgår kontrollanten 10 tilfældige punkter til kontrol. Hvis der kun er mindre afvigelser på de udvalgte kontrolpunkter skal landmanden efterfølgende dokumentere at forholdene udbedres. Udbedringen godkendes efterfølgende af Landbrugskontrollen via mail eller brevdokumentation - eller ved et opfølgende besøg indenfor 3 måneder. Når afvigelserne er udbedret gennemføres der en ny kontrol efter to år.

Med dette forslag er der således lagt op til en langt hyppigere kontrol end den nuværende, hvor der statistisk set kun vil være kontrol hver 20. år.

Samspil med branchekontrol

Den enkelte landbrugskontrollør har krav på at se de seneste rapporter fra branchekontrollen. Hvis branchekontrolrapporten er uden anmærkninger, så checkes disse punkter ikke yderligere - bedriften får "merit" for de gennemførte branchekontrol.

Bedriften går igennem af kontrolløren ud fra en helhedsbetragtning, men hvis kontrolløren får begrundet mistanke om at ikke alle forhold er i orden, så laves der en yderligere undersøgelse. Hvis der påvises fejl i den pågældende brancherapport skal landmanden redegøre for, hvorledes fejlen er udbedret. Og er dette ikke sket laves yderli-

gere kontrol og Landbrugskontrollen underretter Branchekontrollen om resultatet af den foretagne kontrol og om hvilke forhold der ikke er fundet i orden.

Væsentlige afvigelser

Hvis kontrollen dokumenterer væsentlige afvigelser (majors) træffes aftale om udbedring heraf, og dokumentation herfor sker enten via skriftlig kommunikation eller ved et efterfølgende kontrolbesøg. Endvidere gennemføres der en supplerende kontrol af yderligere 10 punkter. Findes der her kun mindre afvigelser sker en udbedring heraf som tidligere beskrevet.

Hvis der forekommer major afvigelser to på hinanden følgende gange effektueres krydskontrollen med 1% træk i støtten. Hvis der efterfølgende konstateres major afvigelser igen (3 på hinanden følgende gange) effektueres krydskontrollen med 3% træk i støtten.

Manglende produktkvalitet

I dette tilfælde skal der tages behørig action, idet dette ikke kan accepteres, og kontrolfunktionen skal skærpes og der udstedes påbud om forbedringer. Når produktkvaliteten er bragt i orden foretages et efterfølgende check på 30 udvalgte punkter. Viser denne kontrol, at forholdene er i orden skal der dog finde en ny kontrol sted indenfor et år.

Findes der væsentlige afvigelser som en udløber af manglende produktkvalitet skal der gennemføres et påbudt rådgivningsforløb samtidig med at krydsoverensstemmelsen effektueres med 1% træk i støtten.

Vurdering af forslaget

Vi er velvidende om, at det udarbejdede forslag ikke er nær færdigt til at kunne igangsættes. Men med den anførte tankegang og fokus på motivation og ønsket om at højne kvaliteten mener vi, at forslaget med dets oftere kontrolfrekvens bør analyseres nærmere. Samtidig lægges op til en forenkling med samordning af flere nuværende kontrolinstanser.

Der er i drøftelserne af forslaget brugt erfaringer fra den frivillige akkreditering, der benyttes i rådgivningstjenesten, og det anbefales at der i det videre arbejde indhentes viden og synspunkter fra firmaer, der har specialiseret sig i akkrediteringsopgaver.

Det antages, at forslaget vil kunne bibringe en væsentlig og påtrængt fornyelse i kontrolopgaverne, og det er vores vurdering, at man med en sammenhængende og oftere kontrol med afsæt i en væsentlig grad af motivation vil opnå bedre resultater og dermed en større grad af troværdighed i erhvervet og i befolkningen, hos politikerne og hos myndigheder og medier.

Se en grafisk præsentation af forslaget på næste side.

Kontrol af krydsoverensstemmelse som indikatorkontrol
i sammenhæng med bedriftens øvrige kontroller samt egenkontrol
og produktkvalitetskontrol

